

Private boligejere

Delkatalog 4

Oplevede udfordringer og forslag til
guidelines for at styrke genbrugs-
materialer og løsninger i byggeriet

ChooseReuse.dk

April 2026

BUNDGAARD VAD

ChooseReuse

Introduktion

Selv om det er fuldt ud muligt at tilvælge genbrugsmaterialer i alle byggeprojekter, og selv om de fleste giver udtryk for, at de ønsker mere genbrug når de renoverer og ombygger, så er det faktiske genbrug i byggeriet stadig næsten ikke eksisterende. Der kasseres enorme mængder af brugbare brugte byggematerialer, og affaldsmængderne stiger år for år. Men hvorfor er det egentlig, at vi ender med at fravælge gode genbrugsmaterialer og løsninger i byggeriet, selv om vi ønsker det modsatte?

I dette delkatalog 4 sammenfatter vi de udfordringer og barrierer som opleves af private boligejere, og vi prøver at guide til, hvad boligejerne selv kan gøre for at få mere genbrug ind i renoveringsprojekterne. Indsigterne kommer fra publikationen: *Tid og tillid til Genbrug*, udarbejdet af BARK Rådgivning og Bundgaard Vad. Publikationen kan hentes på [ChooseReuse](#)

ChooseReuse netværksprojektet samler byggeriet om at undersøge og påvirke de faktorer, materialitetsopfattelser, normer og interaktioner, der former salg og valg af genbrugsmaterialer i renoveringsprojekter. Målet er at styrke efterspørgslen og markedsudviklingen for genbrugsmaterialer i byggeriet. ChooseReuse projektet er støttet af Grundejernes Investeringsfond, Realdania og AlmenNet. Bag projektet står en stærk følge- og partnergruppe, som repræsenterer hele byggeriets værdikæde. Alle kan følge projektets aktiviteter og resultater på [ChooseReuse.dk](#)

BUNDGAARD VAD

Indsigt i oplevede udfordringer hos private boligejere

1. Husejer oplever tidspressede renoveringer

Forventningerne til, hvor hurtigt en renoveringsproces, og ikke mindst konkrete materialevalg skal gå, udfordrer ofte muligheden for at gå genbrugsvejen. Renoverings-processer sker ofte som en del af en større entreprise, hvor nogle valg er afhængige af andre, eller boligejere oplever at beslutninger skal tages hurtigt for ikke at forsinke processen yderligere. Tid er en dermed afgørende faktor, som i høj grad påvirker materialevalg.

Husrenoveringer og særligt med genbrug tager tid at efterleve. Det kræver omtanke og tid til at søge og lade sig inspirere. Det står i kontrast til en generel opfattelse af renoveringsprocesser, som både boligejerne, rådgivere og håndværkere vil passe ind i en, ofte alt for presset, tidsplan over få uger eller måneder.

De to tidsforståelser og -behov står i stærk kontrast til hinanden, og det påvirker muligheden for genbrug og ikke mindst den nænsomme renovering af et hus med øje for historie og ånd.

2. Renovering skal forenes med hverdag og familieliv

Boligejere prioriterer renoveringsløsninger, der hurtigt gør boligen funktionel igen af flere grunde, herunder hensynet til hurtigt at kunne vende tilbage til hverdagen og det "normale" familieliv. Derfor vælger de ofte nyt frem for genbrug, som kan forsinke processen. Boligejere prioriterer naturligt funktionalitet i hverdagen. Det er vigtigt at renoveringen ikke trækker ud, og at huset hurtigt bliver brugbart igen. Derfor vælges ofte de hurtige løsninger.

3. Renoveringer er fyldt med usikkerhed og risici

Genbrug såvel som renoveringer i det hele taget er forbundet med en større eller mindre grad af usikkerhed og risici. Som boligejer kan man være usikker på genbrugsmaterialernes kvalitet og holdbarhed, skjulte fejl eller tidligere skader, sundhedspåvirkningen og sikkerheden (fx fugt eller skimmel), og om materialerne i det hele taget passer til konstruktionen. Hvis der mangler garantier og dokumentation for genbrugsmaterialer, så bidrager dette ofte til usikkerheden. Mange gange skaber følelsen af usikkerhed en tendens til at stille større krav til genbrugsmaterialerne end til nye materialer, alene fordi der er et mærke på og andre kan stille garantier. Selv når der er meget lav risiko ved genbrugsvalget.

Indsigt i oplevede udfordringer hos private boligejere

4. Rådgivere og håndværkere forhindrer genbrug

ChooseReuse undersøgelsen af private boligejeres husrenoveringer og til- og fravalg af genbrugsmaterialer viser, at boligejere er dybt afhængige af de professionelles engagement og anbefalinger. I næsten alle portrætter spiller rådgivning og håndværkerrelationer en enorm rolle. Materialevalg bliver i praksis et resultat af tillid til de professionelle.

Det er derfor også en stor udfordring at mange håndværkere i udgangspunktet angiveligt foretrækker nye materialer, af flere grunde. De opfatter de nye materialer som mere sikre og hurtigere at arbejde med. De kan samtidig være tilbageholdende på grund af uklare regler om ansvar og garanti.

Ligeledes er der økonomiske incitamentter som driver håndværkere mod at anbefale at husejere køber nyt. Uanset, er det klart at hvis de håndværkere og rådgivere, som tilknyttes et renoveringsprojekt ikke har forudgående erfaring med genbrug, så bliver genbrug sjældent valgt til, uanset hvor insisterende boligejeren er.

5. Genbrug forhindres af æstetik og materialeforståelse

Der mangler en generel forståelse af at materialerne i sig selv i renoveringsprojekter også er med til at muliggøre, begrænse, overraske og tvinge beslutninger igennem. Genbrugsmaterialer er på den måde ikke bare passive genstande; de bærer på tidligere liv, mål der ikke passer, rust, slid og måske skjulte fejl. Brugte materialer skaber ofte friktion - de passer ikke i mål, kræver tilpasning eller indebærer mangel på viden om holdbarhed. Boligejere oplever desuden, at det kan være svært at finde genbrug i den rigtige stil, som passer til huset og dets historie.

6. Boligejere mangler overblik over genbrugsmarkedet

Boligejere mangler gode indgange, oversigter eller systemer til at finde genbrugsmaterialer. Problemet kan blandt andet være, at det er svært at finde materialer i passende mængder. Der mangler gode oversigter over udbydere og deres sortimenter for private. Derfor bruges meget tid på individuelle søgninger efter genbrugsmaterialer på DBA, Facebook, fysiske besøg på genbrugsstationer og genbrugsbyggemarkeder, m.v., hvor boligejere ofte føler de går forgæves og ikke kommer hjem med det de kørte efter.

Guideline: Hvad kan **private boligejere** gøre for at genbruge mere når de renoverer

1. Planlæg genbrugsløsninger fra start

Genbrug fravælges ofte på grund af lavpraktiske problemer og tidsnød. For at imødegå det, skal husejere der vil genbruge, gøre det til en del af renoveringsplanen fra start. Det er vigtigt at boligejere afsætter ekstra tid i tidsplanen til at finde materialer. Husejere kan med fordel lave en liste over bygningsdele, hvor genbrug er muligt (fx gulve, døre, køkken, tegl).

2. Stil tydelige genbrugskrav til håndværkere og rådgiver

Boligejere lytter ofte til håndværkere og rådgivere, når de vælger materialer og løsninger. Derfor er det vigtigt at håndværkere og entreprenører er motiverede og vidende om genbrugsmaterialer. Hvis rådgivere har kompetencer og erfaring med genbrug, vil boligejere i højere grad vælge det. Husejere skal stille spørgsmål og krav a la: Hvordan kan vi bruge genbrugsmaterialer her? Også her er det en god idé at bede om alternative tilbud: ét med nyt og ét med genbrug, og vælge de rådgivere og håndværkere, der er åbne for fleksible løsninger og ikke bare standardvalg.

3. Vælg løsninger der passer til husets stil og historie

Genbrugsmaterialer indpasses og fungerer bedst, når de passer til husets identitet og arkitektur. Derfor, dyrk også husets materielle biografi. Husejere kan med fordel tage udgangspunkt i husets alder, stil nå eksisterende materialevalg. Herefter kan der bedre søges og spottes matchende genbrugs-materialer. De gode materialevalg og løsninger passer visuelt til huset, og vil også kunne se naturlige ud om 10 år?

Der findes endnu ikke genbrugsbyggemarkeder, materialebanker, inspirationskataloger eller særlige grupper på DBA, der sorterer genbrugsmaterialer efter hustype og årti, hvilket ellers ville gøre det lettere at finde det genbrug, der "hører til".

Indtil gode oversigter findes kan husejere der søger efter genbrugsmaterialer, der passer til hustype og alder med fordel søge inspiration via de AI søgeværktøjer, der heldigvis er er tilgængelige nu. Prøv for eksempel at skrive følgende kommando til ChatGPT .: *"Søg efter genbrugsbyggematerialer til renovering af et parcelhu fra 1970."* Der er fascinerende meget inspiration at hente.

Guideline: Hvad kan **private boligejere** gøre for at genbruge mere når de renoverer

4. Start med de lavthængende frugter

Der er ikke noget i vejen med at have store genbrugsambitioner i sit renoveringsprojekt, men hvis det skal lykkes er det vigtigt at boligejerne gør det hele overskueligt og starter småt. Husejere kan med fordel begynde med elementer, der er nemme at udskifte, som døre, køkkenelementer, armaturer, og trægulve. Undersøg om det enkelte element kan udskiftes uden at påvirke resten af byggeriet, og om det ellers er let at tilpasse eller installere?

5. Fjern usikkerhed - gør genbrug til det sikre valg

Mange boligejer fravælger genbrug, fordi det opleves som risikabelt. Erfaringerne siger at risici ved mange genbrugsmaterialer ofte er meget små. Er man usikker på de genbrugsmaterialer man ønsker at bringe ind, er det især vigtigt at undersøge dem for skader, som fugt, revner, slitage, ligesom man kan prioritere at indkøbe genbrugsmaterialer fra leverandører eller platforme som har foretaget en vis kvalitetssikring eller endda kan stille en garanti.

6. Arbejd systematisk og vær fleksibel

Boligejere mangler ofte overblik over hvordan samlet kan få indpasset genbrugsbyggematerialer i renoveringen. Det kan imødegås ved at arbejde systematisk i stedet for at lede tilfældigt. En god tilgang er at indsamle materialer løbende og i god tid, som de dukker op, ikke først når man skal bruge materialet.

Brug flere indgange og platforme (fx DBA, genbrugsbyggemarkeder, netværk og materialebanker). Spørg i lokale netværk om erfaringer. Besøg jævnligt de kommunale genbrugsstationer.

Det er nyttigt at have en fleksibel tilgang og gøre plads til variationer i materialer. Vælg løsninger, hvor små forskelle i mål og udtryk er okay. Undgå alt for standardiserede eller "låste" designs og planlægge tilpasninger som en del af renoveringsprojektet. De fleste løsninger kan rumme variationer, hvilket øger muligheden for at integrere genbrugsmaterialer.

ChooseReuse

Tak til alle deltagere og partnere som har bidraget med indsigt

ChooseReuse.dk

Kontakt
torben@bundgaardvad.dk

